

[Indenrigsministeren.]

faaet Ordet en Dag før, han havde ventet under Finanslovsdebatten, saa han var blevet nødt til at tale, før han havde tænkt. Men da det synes, som om han heller ikke, efter at han har faaet Lejlighed til nærmere Omtanke, betræder andre Baner, skylder jeg selvfølgelig at svare paa disse Bemærkninger.

Det ærede Medlem sagde, at jeg i 1926 har udtalt, at det er klart, at en Industri ikke kan holdes gaaende aarevis gennem direkte Tilskud fra Staten. Det har jeg sagt; jeg vedkender mig hvert Ord. Disse Ord blev fremsat paa et Tidspunkt, hvor jeg erkendte Rigtigheden af at yde Tilskud i en kortvarig Krise for derved at bidrage til at holde Virksomheder oppe, som under normale Tilstande har naturligt Hjemsted her i Landet. Og mig bekendt er der da heller ingen, der nu tænker sig Muligheden af, at Sukkerroedyrkingen permanent skulde opretholdes ved Statstilskud eller i det hele taget permanent skulde erholde Tilskud.

Det, der her foreligger, er, at vi paa et Tidspunkt, da ingen ved, hvorvidt det kun er en øjeblikkelig Krise, Sukkerroedyrkingen er ude for, eller om Sukkerroeproduktionen maaske helt maa afvikle her i Danmark, stilles overfor Valget imellem: paa den ene Side Sukkerroedyrkingens omtrentlige Ophør straks med deraf følgende Arbejdsløshed blandt Landarbejdere og Fabriksarbejdere — Arbejdere gælder det jo her i Tusindvis — med deraf flydende Arbejdsløshedsunderstøttelser, med Byrder for Kommunerne — Forhold, som i høj Grad giver ogsaa det ærede Medlems Partifæller i de paagældende Egne Anledning til alvorlige Bekymringer — jeg siger, Valget imellem paa den ene Side det, jeg her har nævnt og paa den anden Side dette at indgaa i en Risiko for Staten paa højst 1,2 Mill. Kr., en Risiko, med Hensyn til hvilken det i det hele taget er uvist, om den bliver effektiv.

Jeg for min Del betænker mig ikke et Øjeblik paa at vælge det sidste. Jeg vil gerne være med til at yde mit Bidrag til, at Afviklingen af Sukkerroedyrkingen, hvis den bliver en Nødvendighed, kan foregaa nogenlunde gradvis, eller, hvis det kun er en midlertidig Krisetilstand, Sukkerroedyrkingen er inde i, da at bidrage til, at den et enkelt Aar kan klare sig over den vanskelige Tid.

Og maa jeg saa ikke hertil endnu føje, at det danske Landbrug har jo egentlig ikke for mange Strengte paa sin Bue i Øjeblikket; ser man paa dets Stilling ud fra et rent Rentabilitetssynspunkt, saa er der maaske dem, der vil sige, at det danske Land-

brug næsten kun har een Streng paa sin Bue i dette Øjeblik. Lad os haabe, at denne Streng ikke brister. Men jeg siger rigtignok: er Tidspunktet da netop nu et saadant, at Venstre ikke hurtigt nok kan faa en gammel, særegen Produktion paa visse Egne slaaget ud? Kunde man ikke ogsaa fra Venstres Side se Tiden lidt an, indtil hele Forholdet er klart, saa man kan bedømme, hvor det bærer hen med Verdensproduktionen og Verdenspriserne, hvor det bærer hen i det hele taget med Konkurrencen mellem Rørsukker og Roesukker?

Efter at det ærede Medlem først i sin Tale havde sagt, at jeg tidligere var gaaet imod enhver Art af Tilskud af den Karakter, saa citerede det ærede Medlem mig igen paa et senere Tidspunkt i sin Tale og viste netop, at jeg ikke var gaaet imod Tilskuddet. Men det var, for at det ærede Medlem kunde komme til at føje til, at jeg da som Betingelse for at yde Tilskud i en Krisetid stillede det Krav, at der maatte finde Tilbagebetaling af Tilskuddet Sted, hvis det viste sig, at der skabtes et Overskud ved det Arbejde, hvortil Tilskuddet var givet.

Ja, det er rigtigt, det var en af de Betingelser, jeg stillede i 1926, og jeg vedstaar fuldt og helt dette endnu. Det er mig ikke muligt at tænke, at man skulde gaa til at give Tilskud til et Arbejde, der i sig selv giver et Overskud. Men det ærede Medlem ved udmærket, at noget saadant er der heller ikke Tale om her. Den Virksomhed, der her giver Overskud, De danske Sukkerfabrikker, faar ikke Tilskud, men de kommer i Stedet for til gennem Regeringens Mellekomst at afgive 800 000 Kr. af deres Overskud til en Landbrugsproduktion, som i Øjeblikket ikke er rentabel, ganske paa samme Maade som Regeringens Mellekomst i Fjor medførte, at disse Fabrikker af deres Overskud kom til at afgive ca. ½ Mill. Kr. til Landbruget.

Og jeg føjer til, at man kunde med nogen Ret endogsaa sige, at det, der her foregaar, er egentlig dette, at De danske Sukkerfabrikker af den Indtægt, som de bl. a. utvivlsomt har i Kraft af den Toldbeskyttelse, Venstre gav dem i 1908, af den Indtægt, der er skabt i Kraft af Venstres Toldbeskyttelse, afgiver noget til den Landbrugsproduktion, som i dette Øjeblik ikke er fuldt ud rentabel. Og med Hensyn til det Statstilskud, der eventuelt kan blive Tale om til Dyrkerne, saa er denne Ordning netop indrettet saadan, at dersom Produktionen i sig selv bliver rentabel,